

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

Hvordan kan arealene bidra til lærelyst og motivasjon?

#Glede

“Det vi lærer med glæde, glemmer vi aldrig.”

Alfred Mercier [1816 -1894]

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

Hva er det ved lokalene som frembringer energi, latter og glede?

#Glede

Hvilke fysiske elementer eller uttrykk kan brukes for å skape et lystbetont, lekent og motiverende læringsmiljø?

Hvilke uttrykk har vi allerede, for eksempel kunst, farger, møbler eller ulike læringsarenaer?

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

**Er det mulig å skape forskjellige stemninger
ved å flytte på eksisterende møbler?**

#Glede

Hvilke uttrykk har vi allerede, for eksempel kunst, farger, møbler eller ulike læringsarenaer?

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

**Hvordan kan klasserom, gangarealer
og utendørsområder gi flere og varierte
muligheter for fysisk utfoldelse?**

#Bevegelse

“Bevegelse gjør oss smarte!”

Frieder Beck [*1971]

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

Hvordan kan vi legge til rette for at en elev med behov for en liten pause kan få dette uten å forstyrre andre?

#Bevegelse

Hvor i bygget/skolegården kan en elev med behov for å få utløp for energi gå for å få et avbrekk?

#Handlekraft

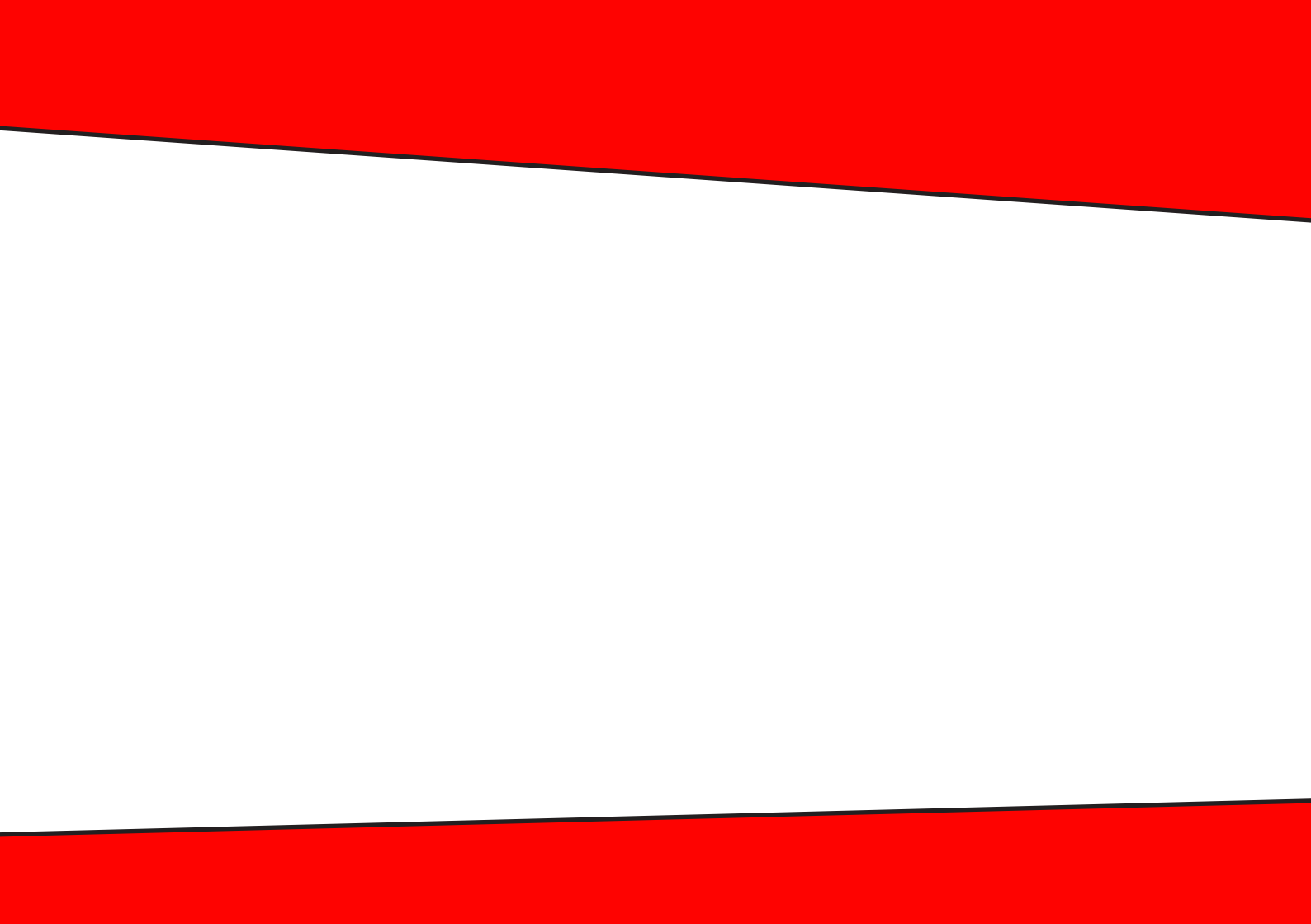
#Mot

#Autonomi

Hvilke muligheter gir hjemmeområdene for utvikling av kreativitet og utforskertrang?

#Realisere_potensial

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

Hvor og hvordan kan vi synliggjøre elevarbeid?

#Realisere_potensial

**Hva har vi av monterer/ vegger/
utstillingsmuligheter?**

**Har vi steder vi ikke har tenkt på som kan
egne seg til kunstinstallasjoner bestående av**

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

**I hvilken grad legger rommene til rette for
både praktisk og teoretisk læring?**

#Læringslyst

**“Velse uten teori er som å kjøre uten å vite
hva målet er. Teori uten praksis er som et**

Immanuel Kant [1724-1804]

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

**Når oppleves læringsmiljøene som
stimulerende?**

#Læringslyst

Hva inspirerer lærere? Hva inspirerer elever?

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

Samsvarer utstyr og utforming av rommet med behov for å skape gode undervisningssituasjoner?

#Læringslyst

Hvis ikke, hvilke andre arealer på skolen kan tas i bruk?

#Handlekraft

#Mot

#Autonomi

Innbyr rommet til spontanitet?

#Læringslyst

**Finnes det rom/arealer som har ubenyttet
potensiale eller gir rom for spontane**

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

**Hva gjør skolen til et godt sted å være for
elever, lærere og andre?**

#Tilhørighet

**“Et sunt miljø fremmer sunne mennesker og
sunne mennesker gir et sunt miljø.”**

Desmond Tutu [1931-2021]

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Hvordan oppleves det å komme inn på skolen vår? I hvilken grad signaliserer inngangspartiet at dette er et godt sted å være?

#Tilhørighet

Hvilke logoer, farger, symboler eller andre identitetsskapende uttrykk bidrar til en hyggelig velkomst på skolen vår?

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Har skolen en gjenkjennelig identitet, og hvordan kommer den i så fall til uttrykk i bygget?

#Tilhørighet

“Identitet til bygningen er akkurat det som neste bruker liker å rive umiddelbart!”

Herman Herzberger [*1932]

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Hva er det som bidrar til trivsel i et undervisningsrom?

#Tilhørighet

**Er det for eksempel mulighet for ulike soner
for ulike aktiviteter?**

**Er det mulig å trekke seg litt tilbake en
stund?**

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

På hvilken måte signaliserer skolen eller arealene mangfold av kulturer?

#Tilhørighet

“Når vi skaper et rom som inviterer og oppmuntrer folk til å være den de er, inviterer det dem og oppmuntrer dem til å ta med seg det beste av seg selv.”

Forfatter ukjent

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Hva gjør et romt trygt og sikkert å oppholde seg i?

#Tilhørighet

Er det noe ved rommet, inventar eller andre ting som gir risiko for at elever kan komme til skade?

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Hvilke kulturelle tradisjoner er ivaretatt på skolen vår, og hvordan kan arealene/fysisk utforming tilrettelegge for disse?

#Tilhørighet

“Kulturelt mangfold er rikdommen i vår verden og bør verdsettes og feires, fordi det er gjennom dette mangfoldet at vi vokser og

Kofi Anan [1938-2018]

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Hvordan oppleves akustikken i rommene?

#Tilhørighet

**“God akustikk er den stille kraften bak et
vellykket rom.”**

Julian Treasure [*1957]

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

**Oppeves toalettområdene trygge for alle
elever?**

#Identitet

**Hvis ikke, hva kan vi gjøre nå med små
ressurser, og hva må gjøres gjøre noe med
på sikt?**

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Er det ulike arealer i bygget som kan bidra til at sårbare elever føler seg utsatt, eller som kan bidra til skjult mobbing?

#Identitet

Hva kan gjøres for at toalettområdene skal føles trygge for alle elever?

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

**Hvordan kan ulike steder på skolen påvirke
mobbeatferd?**

#Trivsel

“Et positivt læringsklima kan bidra til å redusere mobbeatferd. Å designe et inkluderende og støttende skolemiljø er viktig.”

Susan Swearer [*1971]

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Hvordan synliggjøres inspirerende mennesker, rollemodeller, alumnier på skolen?

#Identitet

“Innflytelsen fra et godt forbilde kan aldri undervurderes; Gjennom sitt eksempel inspirerer de andre til å oppdage og utvikle det beste i seg selv.”

Nelson Mandela [1918-2013]

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

Hvordan synliggjøres skolens historie?

#Identitet

“Historien er ikke bare fortiden; Det er kompasset vi bruker for å navigere i fremtiden vår.”

Maya Angelou [1928-2014]

CARE

#Verdier

#Tradisjoner

#Trygghet

**Hvordan kan de forskjellige arealene
stimulere til ulik aktivitet?**

#Helse

**Hva er hensiktsmessig bevegelse, og
hvordan kan det bidra til trivsel?**

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

Hvordan kan det fysiske miljøet bidra til god interaksjon?

#Felleskap

“... denne mest avanserte kunstdisiplinen vil først dukke opp i sin fulle prakt når den siste personen på jorden har blitt en medskaper,

Josef Beuys [1921 - 1986]

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

Gi eksempler på elementer som bidrar til et trygt og godt læringsmiljø.

#Felleskap

**Er for eksempel personer som ikke kan lese
eller forstå norsk ivaretatt?**

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

Hvordan tilrettelegge fysisk for at alle skal føle seg velkommen ved vår skole?

#Felleskap

I hvilken grad er er inngangspartiet og myldreområder utstyrt med skilting og orienteringstavler?

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

Hvordan kan et begrep som mangfold gis et romlig uttrykk?

#Inkludering

“Likheter i muligheter handler ikke om at alle får plukke et eple, men at dvergen får en stige.”

Reinhard Turre [1941 - 2019]

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

Hvor inkluderende er skolen for mennesker med spesielle utfordringer eller funksjonsnedsettelse?

#Inkludering

**Kan personer ved behov kunne skjerme seg
for kortere perioder? Inne og ute?**

**Kan elever med høyt energinivå få utløp
for energien sin når de selv har behov for et
avbrekk?**

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

**I hvilken grad gir møblering av
læringsrommene mulighet for fleksibilitet i
det daglige?**

#Inkludering

Hvordan kan vi legge til rette for at samarbeid og stille konsentrasjon kan foregå i samme rom?

#Mangfold

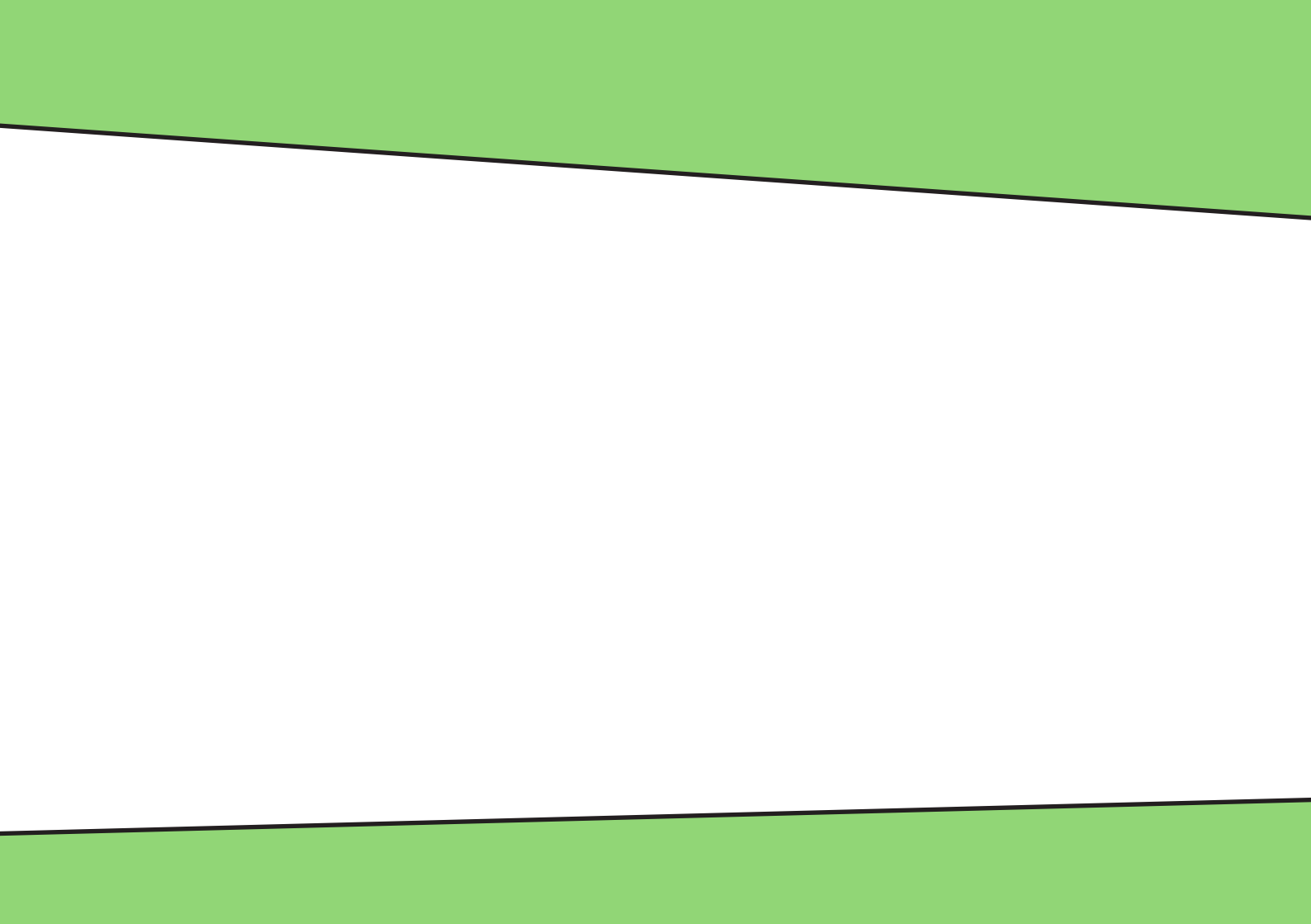
#Tilhørighet

#Samarbeid

**Hvordan kan man stimulere til
oppmerksomhet på en romlig og
designmessig måte?**

#Oppmerksomhet

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

I hvilken grad er materialer valgt for å bidra
til lærelyst?

#Oppmerksomhet

**Er utforming og utstyr tilpasset
aldersgruppen?**

#Mangfold

#Tilhørighet

#Samarbeid

Hvilke krav stiller samhandling og samarbeidslæring til utforming av arealene våre?

#Samarbeidslæring

“Tenk stort, start smått, fortsett.”

Norman Green [1966 - 2009]

#Mangfold

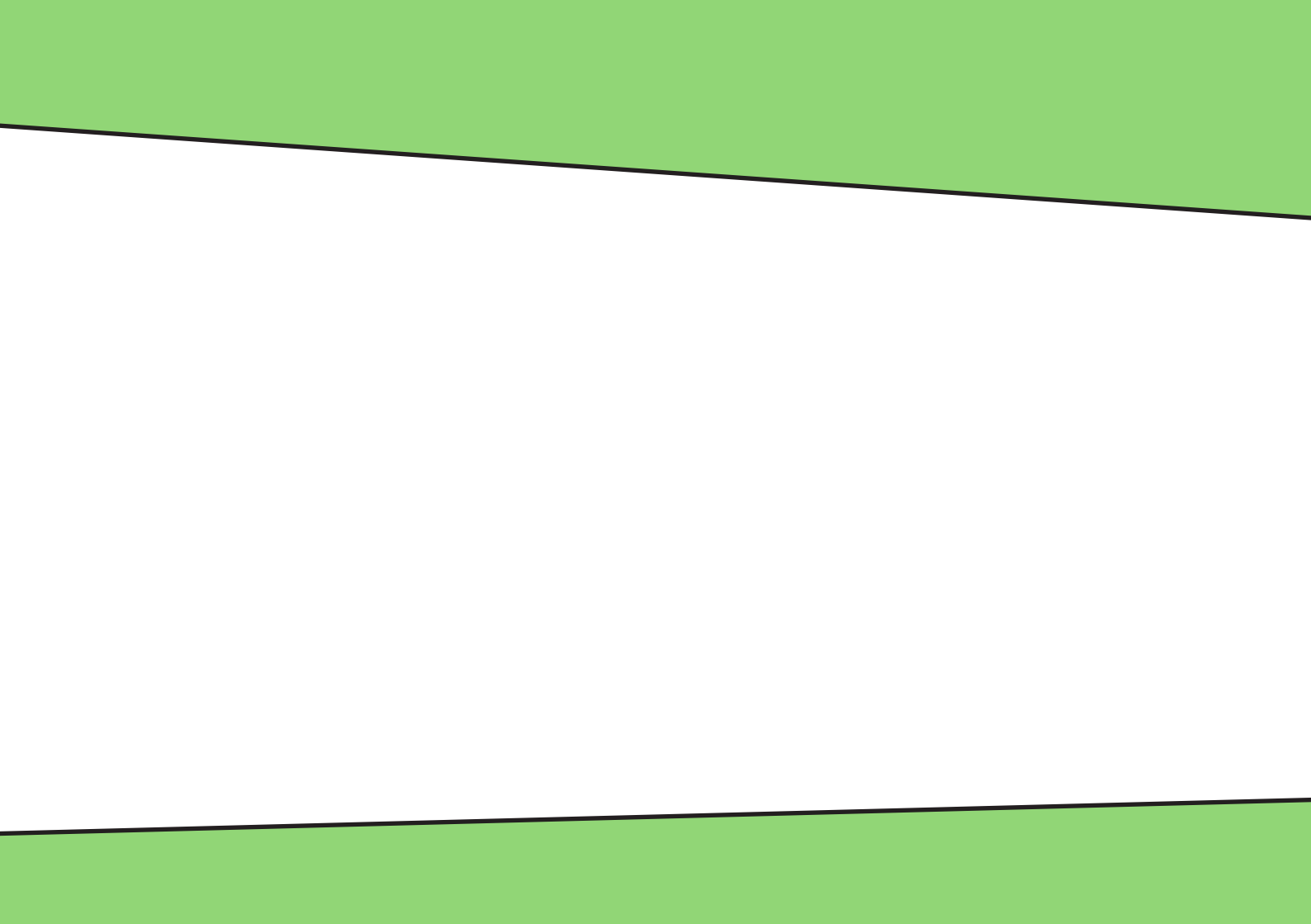
#Tilhørighet

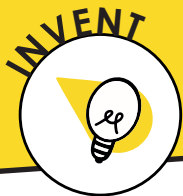
#Samarbeid

Hva kan være eksempler på romlige forhold/design/møblering som kan bidra til å utvikle samarbeid og et godt læringsmiljø?

#Samarbeidslæring

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

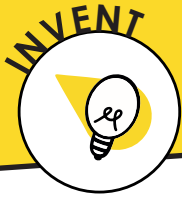
Hvilke romlige elementer bidrar til å støtte opp om ferdigheter som evne til kritisk tenkning, kommunikasjon, samarbeid og kreativitet ?

#4K*

“Matching, Streching, Celebrating.”

Spencer Kagan [*1974*]

#Frihet

#Synergier

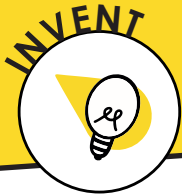
#Åpenhet

KRITISK TENKNING: Hvilke romlige elementer bidrar til støtte opp om kritisk tenkning?

#4K*

Hvilke romlige elementer ville være nyttige?

#Frihet

#Synergier

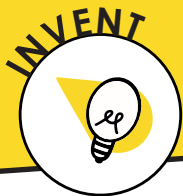
#Åpenhet

KREATIVITET - Hva skal til for at ulike læringsmiljøer skal fremme utforskning, eksperimentering og kreativitet?

#4K*

Hvordan kan rom kvele kreativitet?

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

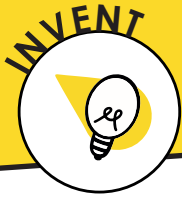
KREATIVITET - Hvordan inspirerer rommet til kreativitet?

#4K*

Hva inspirerer elever?

Hva inspirerer lærere?

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

SAMARBEID: Hvor ville økt fleksibilitet være ønskelig i det romlige oppsettet?

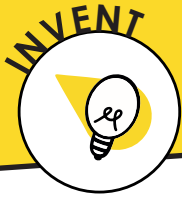
#4K*

**“Besettelsen med målbarhet og prestasjon
er en form for nihilisme som har gjort
utdanning til et vakuum der bare målbare**

Gert Biesta [*1961]

#Frihet

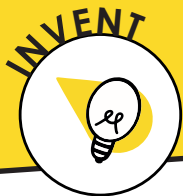
#Synergier

#Åpenhet

**SAMARBEID: Hvor finner de “gode”
diskusjonene sted (ståbord, egne
sittegrupper, langbord osv.)?**

#4K*

Trenger hver enkelt elev sitt eget bord og stol?

#Frihet

#Synergier

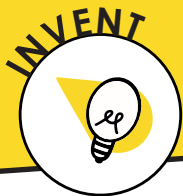
#Åpenhet

SAMARBEID: Hvordan kan rommet bidra til bygging av relasjoner?

#4K*

Hvordan kan rom invitere til samarbeid?

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

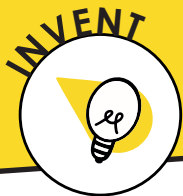
**Hvordan kan vi koble fortid og nåtid
gjennom fysiske og romlige uttrykk?**

#Morgendagen

“Lær av gårdsdagen, lev for i dag, håp for i morgen. Det viktigste er å ikke slutte å stille spørsmål.”

Albert Einstein [1879-1955]

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

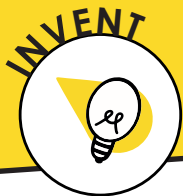
**I hvilken grad inviterer det fysiske/romlige til
å ta i bruk alle sanser?**

#Morgendagen

Hvilke lavterskelmuligheter finnes i bygningen og utendørsområdet?

#Frihet

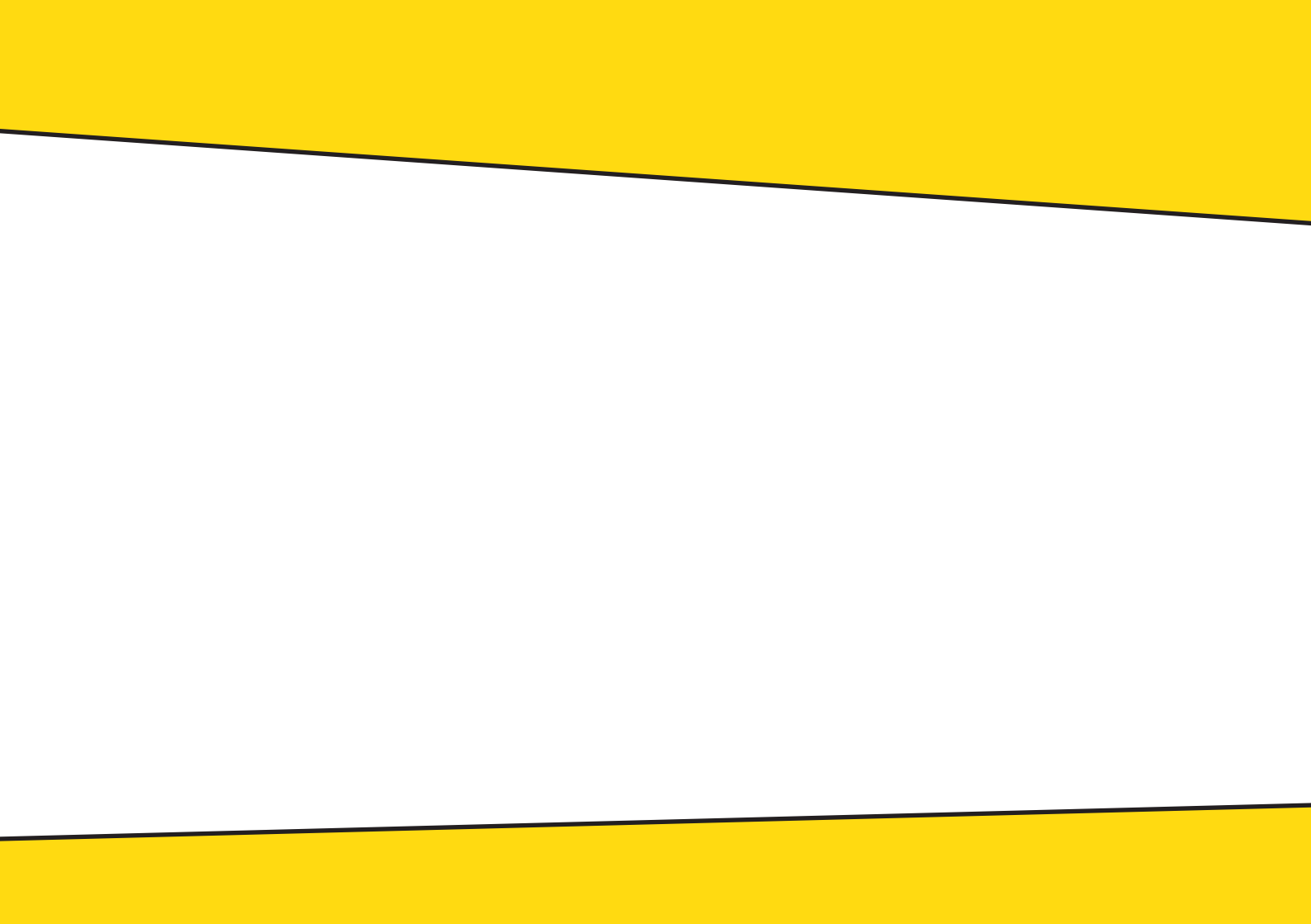
#Synergier

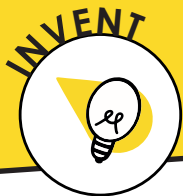
#Åpenhet

I hvilken grad legger det fysiske miljøet til rette for ulike læringsstiler?

#Morgendagen

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

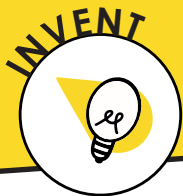
Hvordan kommer skolen som en lærende organisasjon fysisk til uttrykk?

#Morgendagen

“Utdanning for hjernen uten utdanning for hjertet er ingen utdanning i det hele tatt.”

Aristoteles [384-322 a. D.]

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

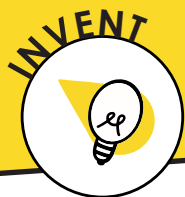
Har alle rom på skolen en definert funksjon?

#Morgendagen

Finnes det rom helt uten møbler?

Hva kunne disse i så fall invitere til?

#Frihet

#Synergier

#Åpenhet

Er rommene tilpasset ulike pedagogiske metoder og læringsstøttende aktiviteter?

#Morgendagen

Hvor er det ønskelig med mer fleksibilitet?

Hva innebærer i så fall det av endringer?

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**Hvordan samstemmer bygningen, rommene
og utendørsområdet til skolens profil?**

#Skoleprofil

**“Også fra steiner som blir lagt i veien din,
kan du bygge noe vakkert.”**

Erich Kästner [1899-1970]

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

Hvordan kommer skolens profil til uttrykk i læringsrom, i trafikkarealer, i ulike fellesarealer, lærerarbeidsrom og administrasjonsområde?

#Skoleprofil

Hva er det som kjennetegner profilen vår?

**Hvordan kan man kjenne igjen
profilområdene utendørs?**

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

På hvilke måter kan fysiske eller visuelle elementer i bygget bidra til læring?

#Skoleprofil

Hvor er det vinkler eller områder som for eksempel kan måles eller beregnes i matematikkundervisningen?

Finnes det veggflater/vinduer/dører/gulvareal der vi kan lage lekne visuelle uttrykk som bidrar til læring?

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**På hvilken måte reflekterer læringsrommene
våre et pedagogisk grunnsyn?**

#Skoleprofil

**Hva forteller rommene om vårt syn på
pedagogikk og læring?**

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

Er det ubrukte områder som kan gjøres om til lærings- og undervisningsområder ved hjelp av farger og møblering?

#Læring

“Fortell meg, og jeg glemmer. Vis meg, og jeg husker. La meg gjøre det, og jeg forstår.”

Konfuzius [551 - 479 a.D.]

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**Hvordan ser det ideelle læringsmiljøet for
naturfagundervisning ut ?**

#Læring

Hvor er passende steder for planter?

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**Hvordan ser det ideelle læringsmiljøet for
språkundervisning ut ?**

#Læring

**Hvordan kan rommet for
lytteforståelsesøvelser optimaliseres ved
hjelp av fysiske eller pedagogiske midler?**

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**Hvordan ser det ideelle læringsmiljøet for
kunstfagene ut ?**

#Læring

**Hvordan kan rommet utformes for å
oppmuntre til egen aktivitet?**

**Hvilke vegger eller støttepilarer er egnet
til å fungere som presentasjons- eller
informasjonsflate?**

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**Hvordan ser det ideelle læringsmiljøet for
samfunnsfagene ut ?**

#Læring

**Hvordan kan komplekse konsepter
relateres til rommet ved hjelp av modeller/
visualiseringer (tidslinjer, diagrammer,**

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**Hvordan ser det ideelle læringsmiljøet for
kroppssøving ut ?**

#Læring

**“Livet er som å sykle. For å holde balansen
må du fortsette å bevege deg.”**

Albert Einstein [1879-1955]

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

Hvordan ser det ideelle læringsmiljøet for musikkfag ut ?

#Læring

**Hvilke krav til akustikk/fleksibilitet/
multifunksjonalitet er viktige og nødvendige
for å muliggjøre god undervisning i musikk?**

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

**Hvordan er et rom for tverrfaglig
prosjektarbeid utformet og utstyrt?**

#Læring

Hvilke grunnleggende vurderinger må tas med i betraktningen når håndverk møter digital teknologi på en smart måte?

Hvem er ansvarlig?

#Ryddighet

#Tydelighet

#Pålitelighet

Hvor og hvordan kan et studie-/
læringscenter passe inn?

#Læring

**Hvordan kan bruken organiseres
(bookingsystem, studentansvar, osv.)?**

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

**Hvordan er skolen koblet til nabolaget eller
samfunnet rundt oss?**

#Muligheter

**“Skolen åpner opp mot byen. Byen åpner
opp for skolen.”**

Otto Seydel [*1945]

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

**Hvordan reflekterer skolen vår aktuelle
samfunnsendringer?**

#Muligheter

“Institusjonene må være villige til å endre seg og tilpasse seg samfunnsendringer, ellers risikerer de å bli irrelevante.”

Jan Rotmans [*1961]

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

**Hvor og hvordan gjenspeiles teknologiske,
kulturelle og økologiske endringer?**

#Muligheter

**Hvilke andre samarbeidsarenaer for læring
har vi utenfor skolen vår?**

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvordan kan VR/AR gjøres tilgjengelig for alle?

#Muligheter

**Hvor kan vi for eksempel ha blå/grønne
vegger?**

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvilke rom eller fysiske arealer inspirerer til nye opplevelser / oppdagelser?

#Utvikling

“Alle sa: ‘Det går ikke.’ Så kom det en som ikke visste det og gjorde det.”

Hilbert Meyer [*1941]

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

**Hva bidrar til å utvikle fantasi? Fysisk/sosialt /
virtuelt?**

#Utvikling

**Hvilke romlige elementer kan spore til
nysgjerrighet og utforskertrang?**

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

**Hva bidrar til opplevelse av mestring? Fysisk/
sosialt/virtuelt?**

#Utvikling

Hvordan feirer vi fremgang og mestring hos elevene?

Hvor finnes avmerkede områder, for eksempel for spontane løp eller lekne måter å lære på?

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvor finner vi steder der både elever og lærere kan koble av og hvile seg?

#Utvikling

**Tilfredsstiller disse ulike alderstrinn og
forskjellige behov?**

Er de moderne og attraktivt utstyrt?

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

**Hvor kan prestasjoner vises frem eller
presenteres?**

#Utvikling

“Den beste måten å inspirere andre på er å sette et eksempel på suksess; Det gir håp og motiverer andre til å forfølge sine egne drømmer.”

Michelle Obama [*1964]

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvilke muligheter har vi for læring gjennom spill og lek?

#Læring gjennom lek

“Lek er den høyeste formen for forskning.”

Albert Einstein [1879-1955]

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvor er det plass til en scene?

#Læring gjennom lek

**Hvor finnes det presentasjonsmuligheter
utendørs?**

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvor kan elever konkurrere lekent med hverandre?

#Læring gjennom lek

**“Lek er ikke det motsatte av arbeid. Lek er
det motsatte av depresjon.”**

Brian Sutton-Smith [1924-2015]

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvilke romlige forhold kan bidra til å gjøre undervisningen bedre?

#Resiliens

**“Vi kan ikke endre vinden, men vi kan
justere seilene.”**

Aristoteles 384 - 324 v.Chr.

#Mestring

#Utfordre

#Muligheter

Hvordan kan romlige elementer bidra til å utvikle utholdenhet og motstandsdyktighet hos elevene?

#Resiliens

Hvor kan man se at det er verdt å holde ut?

...

#... På vei

#... ut av boksen

**Hvilke små strukturelle inngrep eller
prosjektideer kan brukes for å oppgradere
skolebygget ditt på en klimaeffektiv måte?**

Klimaendring

**Vi barn pleier ikke å gjøre som voksne sier.
Vi gjør det samme?**

Greta Thunberg [*2003]

...

#... På vei

#... ut av boksen

**Hvilke tiltak kan iverksettes for å gjøre
klasserom mer motstandsdyktige mot
hetebølger?**

Klimaendring

Hvordan kunne fasaden bli grønn?

...

#... På vei

#... ut av boksen

Hvordan kan uteområdet utformes slik at det kan gi tilstrekkelig skygge og kjøling i sommermånedene?

**Hvor kan træer plantes hvis skygge gir
kjøling?**

...

#... På vei

#... ut av boksen

Hvordan kan bygninger og utearealer bidra til økt biologisk mangfold?

Klimaendring

**“Naturen er ikke et sted å besøke. Det er
hjemme.”**

Gary Snyder [*1930]

...

#... På vei

#... ut av boksen

**Hvilken rolle spiller bærekraftig utvikling på
vår skole?**

Tenke utenfor boksen

**Hvordan ivaretas bærekraftig bruk av
naturressurser i skolehverdagen?**

...

#... På vei

#... ut av boksen

Hvordan gjenspeiler skolen vår ulike teknologiske, kulturelle, økologiske og sosiale omveltninger?

Digitalisering

**“Digitalisering blir bakgrunnen for hverdagen
... Det er bare ett aspekt av en omfattende
transformasjons- og skoleutviklingsprosess.”**

**Felicitas Macgilchrist
[*1975]**

...

#... På vei

#... ut av boksen

Hvor/hvordan kan vi finne rom til ny teknologi for å gjøre det tilgjengelig for alle

Digitalisering

**Hvordan og hvor kan for eksempel VR/AR
gjøres tilgjengelig slik at elever og lærere
kan lære av hverandre?**